

วัดรับน้ำ (ขุนสิทธิ์)

ชื่อแหล่ง : วัดรับน้ำ (ขุนสิทธิ์)

ที่ตั้ง : หมู่ 3 บ้านรับน้ำ ตำบลบ้านม่วง อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี

เส้นทางเข้าสู่แหล่ง : จากราชบุรีใช้เส้นทางเลียบริมฝั่งขวาของแม่น้ำแม่กลองระยะทางประมาณ 18 กม. ถึงทางแยกเข้าอำเภอโพธารามตรงไปอีก 4 กม. เลี้ยวซ้ายบริเวณหมู่บ้านสร้อยฟ้าใช้ถนนเข้าหมู่บ้านระยะทาง 5 กม. แหล่งโบราณคดีตั้งอยู่ทางซ้ายมือ

สภาพภูมิศาสตร์และสิ่งแวดล้อม :

สภาพภูมิศาสตร์ : สถานที่ตั้งแหล่งโบราณคดีตั้งอยู่ทางฝั่งตะวันตกของแม่น้ำแม่กลอง ห่างจากแม่น้ำแม่กลองประมาณ 3 กม. เดิมเป็นเนินขนาดใหญ่ตั้งอยู่กลางทุ่งนา มีเนื้อที่ประมาณ 11 ไร่ ยอดเนินสูงจากพื้นนาโดยรอบประมาณ 10 เมตร เป็นที่ดอนน้ำท่วมไม่ถึง ปัจจุบันสภาพของเนินได้ถูกไถปรับระดับให้เป็นที่ราบหมดแล้ว

แหล่งน้ำ : ทางด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือของแหล่งโบราณคดี มีแหล่งน้ำเป็นบึงขนาดใหญ่ เรียกว่า บึงกระจับ ซึ่งมีทางน้ำติดต่อกับแม่น้ำแม่กลอง ที่อยู่ห่างออกไปทางด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือประมาณ 5 กม.

ประวัติ : แหล่งโบราณคดีแห่งนี้ได้รับการขุดตรวจโดย นายจารึก วิไลแก้ว นักโบราณคดีหน่วย

ศิลปากรที่ 2 กองโบราณคดี ในปี พ.ศ. 2528 ได้พบหลักฐานทางด้านโบราณคดีหลายอย่าง ได้แก่

1. ประติมากรรมดินเผารูปหัวสิงโต และสิงโตดินเผา
2. พระพิมพ์ดินเผาแบบสุโขทัย เป็นพระพุทธรูป 8 ปาง องค์กลางเป็นปางลีลา สมัยพุทธศตวรรษที่ 18-19
3. ยอดเจดีย์/สถูป ทรงรูปกลีบบมะเฟืองทำด้วยดินเผา
4. เบ้าดินเผา
5. ชิ้นส่วนกระดูกมนุษย์ และสัตว์พบเป็นจำนวนมากทางด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ของตัวเนิน

6. เศษภาชนะดินเผาเนื้อหยาบ เผาด้วยอุณหภูมิต่ำ มีการตกแต่งผิวแบบผิวเรียบลายเชือก
ทาบ ลายกดประทับและลายจุดขีดแบบต่างๆ เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง เผาด้วย
อุณหภูมิสูง พบเพียง 10 ชิ้น

7. ลูกปัดแก้ว

นอกจากนี้ยังพบโบราณสถานเป็นกองอิฐจำนวน 3 กอง บริเวณขอบเนินทางด้านทิศตะวันออก
และในพื้นที่นาของนายเมือง กรดเกลือ สันนิษฐานว่าเป็นซากเจดีย์เก่าที่พังลงมา แต่ไม่สามารถบอกลักษณะ
รูปทรงของเจดีย์ได้

เมื่อปี พ.ศ.2530 กองโบราณคดี กรมศิลปากร ได้ดำเนินการสำรวจโดย นางสาวเย็นจิต สุขวาสนะ
ได้พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อหยาบเผา ด้วยอุณหภูมิต่ำ และเศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง เผาด้วยอุณหภูมิสูง
เพิ่มเติม แต่พบในปริมาณที่น้อยมาก และได้เสนอข้อสังเกตไว้ว่า แหล่งโบราณคดีนี้น่าจะเป็นเมืองโบราณอีก
แห่งหนึ่ง ซึ่งเกิดขึ้นในช่วงสมัยทวารวดี (พุทธศตวรรษที่ 12-16) มีการเข้ามาอยู่อาศัยอีกครั้งหนึ่ง อย่างซ้ำ
ที่สุดไม่เกินสมัยอยุธยาตอนต้น และน่าจะมีความสัมพันธ์กับแหล่งโบราณคดีบริเวณแม่น้ำแม่กลองในเขต
อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี อีกหลายแห่งเช่น แหล่งวัดบางกะโด แหล่งวัดสมณะ แหล่งวัดแก้วฟ้า เป็นต้น

หลักฐานทางด้านโบราณคดี :

จากการสำรวจในปี 2539 ปัจจุบันนั้น สภาพของเนินดินของเมืองโบราณถูกทำลายไถปาดหน้าดิน
เพื่อปรับระดับให้เท่ากันเพื่อสร้างวัด และบางแห่งก็มีการนำดินมาถม ทำให้หลักฐานทางด้านโบราณคดีถูก
ทำลายไป จากการสำรวจบนผิวดินไม่พบหลักฐานทางด้านโบราณคดี พบแต่เพียงโบราณวัตถุที่เก็บรักษาไว้
ภายในบริเวณวัดเท่านั้น คือ

สิงโตดินเผา ลักษณะเป็นสิงโตดินเผา สองขาหน้าเหยียดตรง ขาหลังคู้ เป็นสิงโตดินเผาที่ใช้
ประดับอาคารศาสนสถาน สูงประมาณ 50 ซม. บริเวณทางด้านหน้ามีรอยซ่อมโดยใช้ปูนซีเมนต์

การกำหนดอายุสมัย : ทวารวดี (พุทธศตวรรษที่ 12-16)

การประกาศขึ้นทะเบียน : ยังไม่ได้รับการขึ้นทะเบียน

รูปแบบของแหล่งโบราณคดี : เมืองโบราณ

วันเวลาที่ปฏิบัติงาน : สำรวจ 6 ก.ย.39 บันทึก 12 ต.ค.39

ผู้ปฏิบัติงาน : นายเดชา สุคสว่าง

ที่มาของข้อมูล : แหล่งโบราณคดีประเทศไทย เล่ม 1. โครงการสำรวจขึ้นทะเบียนโบราณสถาน เร่งด่วน
กองโบราณคดี กรมศิลปากร,2533

สำนักศิลปากรที่ 1 ราชบุรี

ภาพประกอบ :

แหล่งโบราณคดีวัดรับน้ำ (ขุนสีห์)

สภาพเนินดินของแหล่งโบราณคดี ปัจจุบันถูกไถปรับหน้าดินจนเป็นพื้นที่ราบ

สิงห์โตหินเผา ศิลปะทวารวดี (พุทธศตวรรษที่ 12-16) พบจากแหล่งโบราณคดีวัดรับน้ำ

สำนักศิลป